

מסורת הש"ס

א) [נקמן עב.], ב) [ויקרא טו.], א) [נקמן עב.], ד) [יעל ל. ד"ה אפיין], ט) מהר"ם מ"ן

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה משמשת וכו' טהורה היא שהרי: (א) ו"ה ולילו עמו לל של אחריו: (ב) ד"ה ארביסר וכו' הן ראייה דר' האחרונים: (ג) תוב' ד"ה הני ור"ה ולמח' דמשורה הש"ס ימי לידה הד"ה:

גליון הש"ם

גמ' משמשת שמיני ולילו קפו. ע' שה"שם כפי צנח טומא ק"י א':

הגהות מוהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה משמשת שמיני שהוא וכו' וכן עשיתי ותשמור יום י"ח וכו' כלי' ב] ד"ה ט"ו יום וכו' ותמה הרביעיית שהן טהורים האשון תפסו ו' וכו' כלי': ב] תר"ח ולמח' דמשנה ט'. מלת דמשנה מתקן וכו' דמשנה וכו' כלי': ד] בעין השפסא אה' ו'. י"ב וע"ש כ"ה הלכה י"ח ו"ה ודו"ק:

שטוס נינהו. צממיה: דסניא.

שטוס נינהו. צממיה: דסניא. לפרושי פקחות דמתינתין קאמי: **יום אחד טמא ויום אחד טוהר.** כל ימיה וקמיירי כשרואה ציוס: **משמשת שמיני.** ליום שראתה צו ראייה ראשונה שהרי טהורה (א) הות שהרי צבדיעי לערב טבלה ולא תראה עד תשיעי הלכך משמשת

שמיני שלם לילה ויום: ולילו עמו.

ליל (א) אחריו נגהי תשיעי: וארבעה

לילות מסוך שמונה עשר יום. לראייה הראשונה שהרי אשה זו לא תהא זבה לעולם שאינה רואה ג' רזופין וכשהיא רואה תשיעי תהא שומרת עשירי ותשמש צלילה ותראה צי"א ותשמור י"ב ותשמש צלילה הרי שמים ותראה צי"ג ותשמור י"ד ותשמש צלילה הרי שלשה ותראה ט"ו ותשמור ט"ז ותשמש לערב הרי ד' וצי"ז תראה ותשמור י"ח הרי כלו י"ח ולא שמשא אלל ד' לילות לצד שמיני ולילו ותשמיש אחרון אינו בתוך י"ח ולמחר צי"ט כשתראה תהא תחלת נדה שהרי שלמו י"א שבין נדה לנדה וחזרת למנינה שאמרנו:

ואם היטה רואה. צכל הימים הטמאים מצערב: **אינה משמשת אלא שמיני.** שלם לילה ויום אצל לא ליל של אחריו שהרי תראה צו ותהא טמאה וזריכה לשמור עשירי וצלילה לא תטבול שהרי רואה וכן עד סוף י"ח שכן י"ח עם ימי הנדות וצי"ט תהא תחלת נדה ותחזור למנינה ותשמש צשמיני וכן לעולם: צ' **ימים טמאים נו'.** כללל דמילתא כל ימים דלקמן עד סוף פירקין כשרואה מצערב: **משמשת שמיני.** שהוא משני ימים הטהורים שצדיעי ושמיני טהורין הן אלא שהצדיעי מהנדות וטובלת לערב ומשמשת שמיני שלם ולערב תראה שהוא תשיעי וכן א| עשירי ותשמור י"א

יום לאלו שני ימים וטובלת לערב ומשמשת י"ב שלם ותראה י"ג וי"ד ותהא שומרת ט"ו ותשמש ט"ז ותראה י"ז וי"ח ותשמור י"ט דקסבר הרואה יום י"א אסור לשמש למחר ולקמן פריך ותשמש משמשת וכשתראה יום כ"א הרי היא תחלת נדה וחזרת למנין זה שאמרנו: **ותשמש כחשכר.** דקיימא לן צפרק אחרון [לקמן עב:]: יום אחד עשר לימי זיבה לא צעי שימור יום כנגדו חו למת משמרת י"ט צבציל י"ח שהוא סוף זיבה: **גרגרן דסנן.** צפרק תינוקת (סס). הרואה יום י"א וטבולה ליום שלאחריו ושמשא ורלתה צו ציוס צית הלל אומרים הרי זה גרגרן שלא המזין יום זה ומהך צרייתא דקתני ומשמשת יום עשרים ולא יום י"ט שמעינן דאסור להיות גרגרן ולשמש ציוס י"ב עם הרואה צי"א: **רב אשי אמר.** לעולם אינו אסור והכז דתני אסור משום שראתה יום עשירי דליהו צעי שימור לפיכך תהא י"ט הטהור והא שימור ליום י"ז שהוא עשירי לימי זיבה. שימור לא הוי אלא יום טהור דהכי נפקא לן יהיה"ש מלמד סקופרת יום אחד לאהדא[[] וספירה לא הוי אלא יום טהור: **משמשת שני ימים.** אחד עשר וי"ב שהשמיני ותשיעי מי"א שבין נדה לנדה הן ועשירי שימור הוא להן ושצו אינה משמשת לעולם שהרי תהא זבה צי"ג וי"ד וט"ו וזריכה לסקור ו' נקיים והיא לא תראה ו' נקיים לעולם: יום אחד. שמיני דכולה צרייתא צשרואה צערב: **רביע ימיה מסוך כ"ח.** צבעה ימים שאחר צבעה הטמאים של נדות היא משמשת וצבצעה השלישיים תהא זבה וצבצעה האחרונים הן ימי הספירה הרי כ"ח וציוס כ"ט תהא תחלת נדה וגמלאת משמשת רביע ימיה ולהכי נקטו כ"ח מפני שתחלת נדותה של זו מ"ח לכ"ח: ט"ו **יום מסוך מ"ח.** כגון ח' הראשונים השמיני ימי זיבה ומשמונה השניים תשמור יום לשמיני שלפניו ותשמש צבעה הרי ט"ז שעצרו עליה ונשארו צ' לנח מימי זיבה ושמונה השלישיים שנים מהן ימי זב והששה תחילת נדה ושמונה הרביעיים שהן טהורים ב| הראשונים ישלים ו' ימי נדה והצבעה תשמש ועכשיו נותרו ד' ימים מימי זיבה שמונה החמשיים הרי היא זבה משלשה ראשונים וח' שלאחריהן

צבעה לספירה ושמיני לתשמיש הרי ט"ו יום מתוך מ"ח וציוס מ"ט כשתראה תהא תחלת נדה ותחזור למנין שאמרנו: **ארביסר הוו.** אסבר האי דמוציב שהאשה הזאת לא תשמש יום מ"ח לפי שהשמונה החמשיים שנעשית בהן זבה אינן מהן אלא ד' מימי זיבה וד' האחרונים מימי נדה הן ומיהו תחלת נדה לא הוי כל זמן שלא ספרה ולא טהרה מזובתה אצל להכי מהניא הך ראייה (א) ד' האחרונים הראויין לנדות שכשיצאו שמונה טהורין שאחריהם לא יעלו שלשה הראשונים לימי הספירה לפי שהן השלמת ימי נדה ומי נדתה שאינה רואה בהן אינן עולין לספירת זיבתה הלכך אינן כאן אלא חמשה לספירה וכשתראה יום מ"ט סותרת וכן כל ח' הצבדיעיים (יוס) ועד שיגיע יום ס"ג לא ישלימו ימי ספירתה:

בא סימן פרק ששי נדה

נר.

א מיי פ"ז מהלכות אסורי ביאה הלכה יד:
ב מיי שם הלכה טו:
בב ג מיי שם פ"ז הלכ' ח יז:
כג ד מיי שם פ"ז הלכה טו:
כד ה מיי שם הלכה ז:
כה ו מיי שם הלכה יז:
כו ז מיי שם הלכה יט ד:
כז ח מיי שם הלכה כ והלכ' טא:
כח ט י מיי שם הלכה כב:

דקס"ד דעשירי לא צעי שימור תקשה ליה רישא אמאי לא משמשת אלל ד' מתוך י"ח דכי ראתה צי"ז תשמש צי"ח ותו דפלוגמח היא צפרק בתרא [לקמן עב:]: לרבי יוחנן עשירי צעי שימור ולר"ל לא צעי שימור ויש לומר דהא דקאמר רבי יוחנן עשירי צעי שימור היינו צימי זיבה שאסורה לשמש ציוס י"א אפילו פסקה ולר"ל מותרת דעשירי כיון דאינה יכולה להיות זבה גדולה לא צעי שימור ולהכי צרישא ניחא דאסורה צי"ח דהו צימי זיבה דלפילו ר"ל מודה דמדרבנן אסור אצל צימי נדה סבר המקשה דלפילו רבי יוחנן מודה ללא צעי שימור ולכך פריך תשמש בתשסר ומשי רב ששת גרגרן אסור דלפילו צראיית י"א זריכה שימור מדרבנן ציוס י"ב לכ"ע ורב אשי אמר דאינו אסור אלא משום שראתה צעשירי וזריכה שימור לרבי יוחנן אף צימי נדה מן המורה כמו צימי זיבה ולר"ל מדרבנן: **הג"י ארביסר**

הווי. פ"ה דפריך אמאי משמשת יום מ"ח דשמונה חמשיים שהן טמאין הן ד' ימי זיבה וד' ימי נדה ושמונה טהורין שאחריהם ג' צימי נדה וחמש צימי זיבה וג' ימים הראשונים דימי נדה לא יעלו לה לספירת זיבה דאין ימי נדה עולין לספירתה דאע"ג דאינה נדה שהרי אינה חוזרת לפתח נדתה עד שתספור ו' נקיים מ"מ כיון דצימים הראויס לימי נדה הן אינן עולין לספירת רביע ימיה מתוך כ"ח הלל ו' שלישיים שהן טמאין היו ד' צימי זיבה וג' צימי נדה וא"כ ו' ימים הראשונים לא יעלו לספירת זיבתה דמשמע ד' הוה נחא ליה והא עד ס"ג יום לא יעלו לה לשמש ציוס י"ח דהיינו בימי זיבה ואפי' ר"ל מודה דמדרבנן אסור. רוב ששת משני דמדרבנן אסור דאפי' (בארייתא י"א יום) [ברואה כיוס י"א גופא] צריכה לשמור מדרבנן כיוס י"ב לכ"ע ורב אשי [אמרן] גרגרן מותר ואינו אסור אלא מחמת יום עשירי שראת' הלכך צריכה שימור אף בימי נדה לר' יוחנן מן התורה כימי זיבה ולר"ל מדרבנן: חג' ארביסר הוו. פרש"י דפריך אמאי תשמש יום מ"ח דהא ח' חמשיים שהם טמאים הם ד' בימי זיבה וד' בימי נדה וח' טהורים שאחריהן ג' בימי נדה וח' בימי זיבה ולא יעלו לה לספירת זבה דימי נדה אינן עולין לספירת זבה. וקשה לפי דא"כ תקשי ליה רישא משמנת רביע ימי זיבה נראה דלא דק דאינה טובלת עד ליל פ' שהרי ח' ימים צבדיעיים הם ששה ימי זיבה ושני ימי נדה ושמיניים הטהורים הן ה' צימי נדה וג' צימי זיבה ותשיעיים הטמאות כל ח' ימי זיבה והעשיריים ו' לספירת נקיים: (א) **ורבמאי** ג'אדמסנה הש"ס ימי לידה ומי נדה א"כ לר"ת דפסקי' דימי לידתה שאינה רואה בהן אינן עולין לספירת זיבתה) (וה"ה) ולפרש"י דימים הראויים לימי נדה אינן עולין ופעמים דקיימי צימים הראויים לנדה ולא עלו לה לספירתה ומיהו לפירוש רש"י אחי שפיר דהוא פסק דימי לידה עולין לימי ספירתה ולר"ת נמי ימי נדה דווקא אינן עולין אצל ימים הראויין עולין שפיר: אלא

עליו לספירת זבה והיאך תחזור חלילה ככ"ח לכ"ח הלא לא תוכל לשמש ביום ו' טהורין הראשונים של כ"ח השנים. ותו דמשמע דאי הוה תני משמשת י"ד יום הוה נחא ליה רבמאי והא עד ס"ג יום לא ישלימו לה ו' לספירת זבה כדפרש"י וא"כ היאך חוזרת חלילה מ"ח ליום למ"ח יום. אלא נראה לפרש דפריך ארביסר הוו משום דח' שלישיים שהיו טמאים היו שני ימים בימי זיבה וששה בימי נדה ושמונה טהורין שאחריהן הראשון הוא להשלים ו' ימים נדה ועוד צריכה יום שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש אלא ששה ימים אלמא ש"מ ימי נדה גמורה עולין לספירת זבה קטנה ופרך לרב אשי דלעיל דאמר עשירי בעי שימור:

אחד לשמור לשני ימים שדאהו בימי זיבה ולא נשאר לשימוש

מסורת הש"ס

א) הֶלְבֵּט פִּי־ג מִיָּד טוֹר נָהָ,
ב) זָיִל דִּמְנוּן, ג) מוֹלֵן נֵדָה,
ד) מוֹלֵן קֶבֶד, ה) זָיִל דִּמְנוּן,
ו) סַפְסָחִים מוּן, וּמּוֹלֵן קֶבֶד,
ז) לְעֵיל לָהֶּ, ח) לְעֵיל לָהֶּ,
ט) בְּנֶאֱבָן רַשָׁׁשׁ, י) מְזוּרַע
יזכּוּס סוּף פִּסְהֵה דַן,
כ) יִסְסַן,
כא) וּמּוֹלֵן קֶבֶד,
כב) יִלְמַשׁ יִסְסַן,
כג) וּבִסְפָסָחִים מוּן, וּמּוֹלֵן קֶבֶד:
כד) אִימַת אֲרִבְעַת מוֹלֵן וְכֵן מְזוּרַל,
כה) וּמְדַפְסִים טַעֲמָה וּנְדָפְסִים כְּדִי מוֹלֵן,
כו) זָיִל מִשָּׂא רַשָׁׁשׁ,
כז) בְּנִיָּן רַפְּיוּן,
כח) נְעִי טוֹמֵן מוֹלֵן קֶבֶד,
כט) עוֹרֹת וְחוּסִין וְחוּסִין זְמִינִים טָהֵן:
ד"ה וְעַטְרֵיפְסָן,
ד"ז זָיִל וְעוֹרֵן,

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ז' מנה וכו'
ב) תוס' ד"ה א' מן המטה:
ג) תוס' ד"ה א' מן המטה כד:
ד) כ"ד ק"ו הוא פשיט' רש"י ר' עקיבא:
ה) בא"ד מנטעם מ"ה דבשבעתין מנטעין:
ו) ז' פ"ב חו"ט מימינו וכו' נכר המת שיבש:

הגהות מהר"ב רינשבורג

א) תוס' ד"ה חו"ט וכו' דל"כ מקשה ל"כ קרא, י"ב ע"ן מ"ד דף ע"ג פ"ג דמ"ק ע"ט לנרעה חלמיש'א וישיב' תוס' ד"ה ז' ענש' וכו' חז"ק:
ב) ד"ה ענש' י"י אלא ממתני' דה כפרה קדקשה ועור. כ"ז ל"א ע"ן פ"ג ע"ט פ"ב חו"ט ד"ה כפרה וכו' וז"ע חז"ק:

מוסף רש"י

הובא בסוף החסכת

תוס' הרא"ש

מהבא הוב' ולא המת:
א) מודה גמי מטמאה באבן מוסמא, ותימה מאשי' היא וישב'ת ולא מדה ממעטין גמי מטמאה אבן מוסמא דהא מדה טומאה משכב ומושב כדלמב' אפי' מוסמא כדתינאי בת"כ מנין לרבות? מצעות ז' על גב ז' ועל גבי אבן מוסמא ת"ל וכל המשכב, וי"ל דאבן מוסמא לא מטמאה אבן טומאה קלה אובלן, ומשקין הלכך מהיא ממעטי' משכב ומושב בלא אבן מוסמא והוא ממעט אבן מוסמא שהיא ענין אחר שאף בוב אין לה אלא טומאה קלה ואי לא הוה אילא מיעוטא קמא כל הוה ממעטין אלא משכב ומושב משב מטמאה אבן מוסמא כדמורה אבל אבן מוסמא שאינו מטמאה אבן טומאה קלה לא:
אבן מוסמא, פרש"י בכל מקום אבן מנותח על גבי יתדות וכו' איש בעליו וכלים תחת התנין וטמאים בכל אשר יהיה תחתיו (הוב'), וקשה לפירושו חז"י דבת"כ מרבה ליה מוכל המשכב כדפ"ל, וע"ק דקרא דובל אשר יהיה תחתיו מקומין לה לעיל בפי' בנות כותים לעליונו של זב ובת"כ דר"ש ליה למרכב הוב ועוד, אי מוכל אשר יהיה תחתיו הוב נפקא א"כ כל הכלים גמי ותנין במסכת זבין ומייתו לה בפרק בכל מערבין כל שהוא גישא עליו טהור חוץ מן ההוא למשכב ומושב והאדם ותינאי גמי בת"כ יכול הוא והיא לא יטמאו טומאה חמורה בכלים שאינם ראוין למשכב ומושב אבל מטמא טומאה קלה ת"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו, ועוד אמאי נקט אבן מוסמא דמשמע שהיא כבדה וגדולה

כדמייתי עלה לקמן בפרק בתרא והייתי אבן חרא ושמוא על פוס גובא ועוד אמאי נקט אבן אפי' דף כ"י כיון שמתוך על גבי יתדות, ופירש רבינו שמואל וכו' ר"ת ודריינו אבן גדולה שמונחת על הבגדים והוב יושב עליה וכבדה היא כל כך שהוב אינו מכבד כלל על הבגדים וטמאים טומאה קלה, וקשה דבת"כ מרבה אבן מוסמא מוכל המשכב כדפ"ל ובכל מקום משמע דהוי כעין טומאה מלאה לפניה דאבן מוסמא דהוא דהוה תחת האבן והכלים על פיהם נעשה מקומו צלקת, וי"ל דב"ם בפרק הניח והרוטב בגמרא מאי משא אבן מוסמא ובפרק ר' עקיבא אמר רבינו כ"י פליגי באבן מוסמא ובמשנה גמי קתני וכו' והיטמן, ובתוספתא דמס' כלימ קתני אין טומאה לכלי ומה אלא מאורו והיטמן ועל גבי אבן מוסמא והיטמו היינו משא כדמשמע בפ' העור והרוטב אטו נושא לאו מסית, הלכך נראה לפניה דאבן מוסמא דהוא תחת האבן והכלים על האבן והכי משמע פ"ק דכלים, למעלה מהם וכו' של זב ורוקו ושכבת זרעו ומימי רגלו ודם הנדה שהן מטמאין במגע ובמשא, למעלה מהן מרכב שהוא מטמא תחת אבן מוסמא כהון שהמרכב

כדמייתי עלה לקמן בפרק בתרא והייתי אבן חרא ושמוא על פוס גובא ועוד אמאי נקט אבן אפי' דף כ"י כיון שמתוך על גבי יתדות, ופירש רבינו שמואל וכו' ר"ת ודריינו אבן גדולה שמונחת על הבגדים והוב יושב עליה וכבדה היא כל כך שהוב אינו מכבד כלל על הבגדים וטמאים טומאה קלה, וקשה דבת"כ מרבה אבן מוסמא מוכל המשכב כדפ"ל ובכל מקום משמע דהוי כעין טומאה מלאה לפניה דאבן מוסמא דהוא דהוה תחת האבן והכלים על פיהם נעשה מקומו צלקת, וי"ל דב"ם בפרק הניח והרוטב בגמרא מאי משא אבן מוסמא ובפרק ר' עקיבא אמר רבינו כ"י פליגי באבן מוסמא ובמשנה גמי קתני וכו' והיטמן, ובתוספתא דמס' כלימ קתני אין טומאה לכלי ומה אלא מאורו והיטמן ועל גבי אבן מוסמא והיטמו היינו משא כדמשמע בפ' העור והרוטב אטו נושא לאו מסית, הלכך נראה לפניה דאבן מוסמא דהוא תחת האבן והכלים על האבן והכי משמע פ"ק דכלים, למעלה מהם וכו' של זב ורוקו ושכבת זרעו ומימי רגלו ודם הנדה שהן מטמאין במגע ובמשא, למעלה מהן מרכב שהוא מטמא תחת אבן מוסמא כהון שהמרכב

אי מה, משא נדה חמור לטמא אבן) ס) מסמא אבן גדולה המושמה על הכלים ונדה נשאלת עליה מטמאה בגדים שמתח האבן כדלמנר במורת כהנים[[][]] אף משא דמה חמור לטמא באבן מסמא דש מטמא במשא ואינו מטמא באבן מסמא[[][]] (ב) במסכת שבת צפרק רבי עקיבא (דף פג):

לדמרינן במשא כולי עלמא לא פליגי

דמטמא כי פליגי באבן מסמא דאין משאו אלא בדבר הראוי לינשא אבל גדולה אינה מטלטלת להיות הטומאה נישאלת עליה וגבי זב הוא דרבייה קרא: **והנושא אוסם**, במשכב הזב כתיב ומשכב הזב הנישא על אבן מסמא מטמא כלים שמתחיה כדמפרש במורת כהנים[[][]] וכתיב אותם למוטעי דמה: **לכל טומאות הפורשות**, לא שנה לח ולא שנה יבש: **דמפרך אפרוני**, שיבש יונת מדלי לרי יוחנן טעור דדומיא דענש ענינו וענש לא מיפרך: **דאקמא**, לשון טומאה קמח: **חוץ מן השינים**, והא שינים דומיא דענש הן וטהורין וקשיא לתרווייהו: שינים לא נבראו עמו שגדלין לאחר זמן: **אין גזעו מחליף**, אם ניטל אינו חוזר: **הגלויה**, בהמה שנקלף עורה מפני טורח מלאכה או מחמת שחין: **דסנן ר"מ מגשיר**, ואינה טרפה דהדרה בריא אלמא גזעו מחליף: **אדהכי והכי**, עד שהוא חוזר וגדל: **שניט זה אויאל ומסה**, הלכך טרפה: **שטיחין**, מרדעת לחמור: **וחכמים פוסלין**, דלא הדרה בריא אלמא אין גזעו מחליף: **קריי עלה נשרא**, מתקשה צברה ונעשה כעור: **אסיפא**, ספיף דואלו שעורותיהן כבשנן:

וכולן, העורות שמנו שמיים להיות מטמאין כבשר צפ' העור והרוטב[[][]]: **שעזין או הינך צנן כדי עזודה**, כדרך שרגילין לתת עור לפני דורסן ושעור עזודה מפרש[[][]] צצרכות (דף טו) וצפסחים (דף מו), כ"ד ט' מ"ל: **טעורין**, שזעזעו מתורת צטר: **כי שעזו**, גמי טעור דהא צטילה: **נעשה מקומו לנקט**, כלומר רושם נראה צה חרץ או גומא ואין כולו חוזר אבל שער וצפורן אין ניטלתן ניכר: **לאחרים**, לזב: **שעיר המשפלה**, גורם טומאה למשלחו דכתיב (ויקרא טו) והמשלח את השעיר וגו': שרץ מטמא צננע על אלא צנמא:
נבלה

מקומו צלקת: אבל הזוב: זוב מוגלן דתניא[[][]] וזובו טמא לימד על הזוב שהוא טמא והלא דין הוא לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כ"ש[[][]] שעיר המזשלתח יוכיח שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו טהור אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שגורם טומאה לאחרים הוא עצמו טהור ת"ל זובו טמא לימד על הזוב שהוא טמא ואימא ה"מ במגע אבל במשא לא מידי דהוה אשרץ אמר רב ביבי בר אביי במגע לא איצטרך קרא דלא גרע משכבת זרע

פ"ה וקשה לתרווייהו וקשה אולא"כ תקשה ליה קרא דלא צנעם אלא נראה לד"ל לחוד פריך ופשטנא דשניס אונים בכלל ענש: **אלא אמר רב אדא, אינו חוזר צו ממה שאמר אלא מפרש והולך מעט מעט: **ששא** יעשה שטיחין, וא"ת והלא מנא אסור בהנאה דגמרינן (ע"ז דף כט): שס שס מעגלה ערופה וי"ל דטומאה חמירא להו טפי כדלמנר צפרק צ' דיומא (דף כג), לנמדך שקשה עליהם טומאת כלי יותר משפכות דמים ועוד נראה דעור אינו בכלל צטר ליאשר בהנאה[[][]] דהא עגלה ערופה גמי לא נפקא באלא מדכתיב צה כפרה כקדשים[[][]] ועוד קדשים מותרין בהנאה לאחר זריקה שהוא זמן כפרה וינחא השתא דלאינטריך צטור הנסקל לא יוכל להנחת עורו דלא אחי מצטרו: **בבשר** נעשה מקומו צלקת ואין גזעו מחליף, הקשה רשב"ס דלמנר כסוף העור והרוטב (מולין קנח): דצטר מן החי אינו מטמא בהאל מה מת אינו עושה חליפין אף כל כו' וצטר עושה חליפין ומירך דאין הכל אחד דגזעו מחליף משמע חוזר לגמרי וזה אינו עושה צצטר אבל עושה חליפין משמע שגדל קצת ולא לגמרי וזהו אף צצטר וא"ת כיון דמענש ילפינן גימא בהצלי לישנא מה עלמ שאינו עושה חליפין ונמעט אפילו צטר וי"ל דשמה גס עלמ שמתחן או גדל מעט אחר שסמך: **ששעיר** המשתלח יוכיה, וחס תאמר ולימא דס הנדה יוכים שגורם משכב ומושב לנדה ודמה למעטי לעיל גמרייהו וי"ל דאין זה יוכיח כיון שיש לו לנס טומאת משא כמו נדה וה"נ ליהוי זוב כמו דס הנדה אבל שער המשתלח אין לו שום טומאה כלל:**

בענין אבל לגבי הנדה דלא כתיב בההוא עניינא אחו לעטע: מיתבי' בשר המת שהופרך טהור, ותימה ולישני ר' יוסי היא דאמר בשר המת שיבש טהור, וי"ל דא"כ ה"ל למימר שיבש ולא שהופרך: **ששא** יעשה אדם מעורות אביו ואמו שטיחין, ותימה והלא מת אסור בהנאה דגמרינן שם שם מעגלה וי"ל דחמירא עלייתו טומאה טפי מאיסורא כדאמרינן בפ"ב דיומא ללמך שקשה להם טומאת כלים יותר משפכות דמים: נעשה מקומו צלקת, הקשה ר"ש (ב"ם) בפרק הניח והרוטב אמרינן ובשר מן החי אינו מטמא בהאל דבעינן דומיא דמיתה שאינה עושה א'חליפין כלל, ומיהו כיון שהרושם ניכר קרי ליה בשמעתיך אין גזעו מחליף לפי שאינו חוזר להיות כדמעיקרא בלא רושם, ותימה והלא אינו דומה לעצם שאינו חוזר לעולם כשנתחך ממנו, וי"ל שגם העצם מהגדל ומתחוק ומתקשה מקום העצם: ששעיר המשתלח יוכיח, ותימה לימא דס הנה יוכיח שגורם טומאת משכב ומושב לאשה והדם טהור מזה, וי"ל ניהא ליה ללימר שעיר המשתלח יוכיח לפי שהוא טהור לגמרי, ועי"ל דדם נדה גמי

דם הנדה פרק שביעי נדה

אבן מסמא, (ט) פ"ה אבן המונחת על גבי יתדות וזו יושב עליה וכלי מתח האבן וטמא מוכל אשר יהיה תחתיו וקשה דבת"כ מפיק אבן מסמא מוכל המשכב וקרא דוכל אשר יהיה תחתיו מוקי צפרק צנות כותים (לעיל לג),

ועוד דאי מוכל אשר יהיה תחתיו

נפקא אס כן אפילו כלים שאינן

ראויים למשכב ומושב גמי ובתורת כהנים מוכח שהדאי דכלים שאינם ראויין למשכב ומושב אין להם אפילו טומאה קלה ועוד אמאי נקט אבן אפילו דף על גבי יתדות גמי ועוד מדקרי ליה מסמא משמע לשון שימה ומפרש רבינו סס ורבינו שמואל דאבן מסמא היינו אבן גדולה שהיא כבדה בגדים תחתיה וכבדה כל כך עד שאין ניכר כוזב דהוה צוה היושב עליה ועל הגדלים ואין זה אלא טומאה קלה כדפי' לעיל והשתא אחי שפי' דמיימי צפ' צתרא (לקמן טט): והימיתא אבן חדא ושומת על פוס גוצא שצריכה שימה ואחוי לפי שאינה קלה לטלטל אך קשה דבת"כ מרצה אבן מסמא מוכל המשכב מטעם משכב ומושב ובכל הש"ס משמע דהוה מטעם משא (ו) וצשמעתין ממעט לה מוהינושא

אותם וכן לקמן צפרק צתרא (דף טט):

מנן הזב והזבה מטמאין במשא עד שימוק השצר ומפרש בגמרא מאי משא אבן מסמא וצצטר פרק רבי עקיבא (דף פג): קלמנר כי פליגי באבן מסמא ובצמתינן קתני[[][]] הוה יאסנ[[][]] ובתוספתא דכלים[[][]] תניא אין טומאה לכלי זכס אלא מאורו וצחסיטו על גבי אבן מסמא והיאסנ היינו משא כדלמרינן בהעור והרוטב (מולין קנד): אטו נושא לאו מסיט הוא ועוד אי הוה מטעם משכב ומושב הא אמר צפרק ר"ע (שנח פד) דמדרס כלי חרס טעור וי"ל דמה שקרא בכל הש"ס משא היינו כהון שיד הטעור או רגלו תחת האבן והזב או דס הנדה על האבן דנראה דהטעור שאל הוא הזב או את הדס אבל כלים תחת האבן והזב יושב עליה הוי מטעם משכב ומושב והא דמנן צמסכת זציס (פ"ה מ"ג) כיצא לכצבו של זב תחת הנדבך והטהור מלמעלה כו' נראה דהיינו היסטור על גבי אבן מסמא דלמספתא וכהון שהנדבך דומק לכצבו של זב דאי לזא הני וכו' כאליו היה אויר צב לכצבו לנדבך דאין כאן טומאה כלל: **מיתבי' בשר המת** שהופרך טהור, וא"ת ולימא ר' יוסי היא דלמנר צמתינ' צטר (י) שיבש טעור וי"ל דלא אחיא כרבי יוסי מדקתני הופרך ולא קתני שיבש: **חרץין מן השינים**, ופריך ופשטנא דשניס אונים בכלל ענש:

נה.

א) נמי' פ"א מהל' טומאת מת הלכה וז:

יא ב ג מיי' פ"ג מהל' טומאת מת הלכה י:

יב ד ה מיי' סס הל' יג:

יג ו מיי' פ"ט מהלסת שמיטה

הלכה א סגנ עשין כ טושע

י"ד סי' נט סעיף א:

יד ז מיי' פ"ג מהלסת טומאת מת הלכה יא:

טז ח מיי' פ"א מהלסת אצט הטומאה הלכה ט:

טז ט י מיי' פ"ג מהל' טומאת מת הלכה יא:

תורה אור השלם

1. וכל הנגע בכל אשר ידקה תחזיק ויקמא עד דיערב ויהושא אותם יכבס בדיין ודחץ במים וקמא עד דיערב: ויקרא טו י

2. או איש אשר יגע בכל שרץ אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו:

ויקרא כב ה

3. וכל אשר יגע על פני השדה בחולל חרב או במת או בעצם אדם או בקבר יקמא שבעת ימים: במדבר יט טו

4. וידבר אל בני ישראל ואמרתם אלהם איש איש כי ידקה זב מקשרו וזבו טמא הוא:

ויקרא טב ט

תוס' הרא"ש (המשך)

יהי תחת האבן ובא זב וישב על גבי האבן ואחר כך ירד הוב מפליה ובא הטהור וישב עליה בעוד שהמרכב תחתיה נטמא הטהור מחמת המרכב שתחת האבן, והכי דרש ליה בת"כ והרושב על הכלי אשר ישב עליו הוב אין לי אלא בזמן שישב עליו ונגע בו מנין לעשרה מושבות זו על גב זו ואפי' על גבי אבן מוסמא ת"ל אשר ישב עליו הוב טמא, מקום שהוב יושב ומטמא ישב הטהור וישב ונטמא, אין לי אלא בזמן שהוב יושב עליו מנין לעשות זיקק כמלא, ת"ל כל כלי לעשות זיקק כמלא כלומר אפי' נתרקן האבן מן הוב כהון שעמר והלך על און לי אלא משכב ומושב מרכב מנין כו' מרכב אלאמא בדבר זה מרכב למעלה מזובו של זב וחבירו דאינהו לא מטמו תחת אבן מוסמא וממעט ליה הכא מרכיבכ והנושא אותם ודריש הנושא כמו הנישא כדוריש ליה לעיל בפ' בנות כותיים והנישא כתיב אייירי בנישא על גבי הוהם שהדם תחת האבן והטהור וישב עליה וכה"ג פי' דוקא מעטס דם אבל טהור הנושא את דם הנדה טמא, והשתא ניהא דלא ממעט מהיא ולא דמה:
אותם מיעוטא היא, תימה דהבא דרשינן אותם למעוטי דמה, ובת"כ דרשינן ליה לרבות דמה (נשאר) ושאר דברים דהכי תניא התם והנישא אותם לרבות משכב ומושב ר' אליעזר ואמר והנישא אותם מה ת"ל שיכול אין לי אלא מטמא במשא אלא אלו בלבד מנין שכבת זרעו ומימי רגלו ודם הנדה ת"ל והנושא אותם לרבות כל האמור בענין, וי"ל דסוגיא דהבא כרבנן דהא ר"א מרבה מימי רגליו ודם הנדה מרכיבין אותם והכא דרשי ליה מקרא אחרינא ואע"ג דרבנן דרשי התם אותם לרבות משכב ומושב לאינינו למשכב ומושבן האמור

בענין אבל לגבי הנדה דלא כתיב בההוא עניינא אחו לעטע: מיתבי' בשר המת שהופרך טהור, ותימה ולישני ר' יוסי היא דאמר בשר המת שיבש טהור, וי"ל דא"כ ה"ל למימר שיבש ולא שהופרך: **ששא** יעשה אדם מעורות אביו ואמו שטיחין, ותימה והלא מת אסור בהנאה דגמרינן שם שם מעגלה וי"ל דחמירא עלייתו טומאה טפי מאיסורא כדאמרינן בפ"ב דיומא ללמך שקשה להם טומאת כלים יותר משפכות דמים: נעשה מקומו צלקת, הקשה ר"ש (ב"ם) בפרק הניח והרוטב אמרינן ובשר מן החי אינו מטמא בהאל דבעינן דומיא דמיתה שאינה עושה א'חליפין כלל, ומיהו כיון שהרושם ניכר קרי ליה בשמעתיך אין גזעו מחליף לפי שאינו חוזר להיות כדמעיקרא בלא רושם, ותימה והלא אינו דומה לעצם שאינו חוזר לעולם כשנתחך ממנו, וי"ל שגם העצם מהגדל ומתחוק ומתקשה מקום העצם: ששעיר המשתלח יוכיח, ותימה לימא דס הנה יוכיח שגורם טומאת משכב ומושב לאשה והדם טהור מזה, וי"ל ניהא ליה ללימר שעיר המשתלח יוכיח לפי שהוא טהור לגמרי, ועי"ל דדם נדה גמי

בענין אבל לגבי הנדה דלא כתיב בההוא עניינא אחו לעטע: מיתבי' בשר המת שהופרך טהור, ותימה ולישני ר' יוסי היא דאמר בשר המת שיבש טהור, וי"ל דא"כ ה"ל למימר שיבש ולא שהופרך: **ששא** יעשה אדם מעורות אביו ואמו שטיחין, ותימה והלא מת אסור בהנאה דגמרינן שם שם מעגלה וי"ל דחמירא עלייתו טומאה טפי מאיסורא כדאמרינן בפ"ב דיומא ללמך שקשה להם טומאת כלים יותר משפכות דמים: נעשה מקומו צלקת, הקשה ר"ש (ב"ם) בפרק הניח והרוטב אמרינן ובשר מן החי אינו מטמא בהאל דבעינן דומיא דמיתה שאינה עושה א'חליפין כלל, ומיהו כיון שהרושם ניכר קרי ליה בשמעתיך אין גזעו מחליף לפי שאינו חוזר להיות כדמעיקרא בלא רושם, ותימה והלא אינו דומה לעצם שאינו חוזר לעולם כשנתחך ממנו, וי"ל שגם העצם מהגדל ומתחוק ומתקשה מקום העצם: ששעיר המשתלח יוכיח, ותימה לימא דס הנה יוכיח שגורם טומאת משכב ומושב לאשה והדם טהור מזה, וי"ל ניהא ליה ללימר שעיר המשתלח יוכיח לפי שהוא טהור לגמרי, ועי"ל דדם נדה גמי

^[1] ז' פ"ב חו"ט מימינו וכו' נכר המת שיבש:

^[2] א) תוס' ד"ה חו"ט וכו' דל"כ מקשה ל"כ קרא, י"ב ע"ן מ"ד דף ע"ג פ"ג דמ"ק ע"ט לנרעה חלמיש'א וישיב' תוס' ד"ה ז' ענש' וכו' חז"ק: